

PROJEKT

Uchwała Nr...../...../2024
Rady Powiatu w Wyszowie
z dnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424), uchwala się, co następuje:

§ 1.

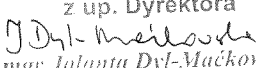
Uchwala się „Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Dyrektora

mgr Jolanta Dyl-Mačkowska
Kierownik Zespołu
ds. rodzinnej pieczy zastępczej

Ewa Augustynowicz-Serafin
RADCA PRAWNY
WA-14840

SEKRETARZ POWIATU

Jerzy Ausfeld

Uzasadnienie

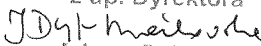
do projektu uchwały Rady Powiatu w Wyszkanie w sprawie uchwalenia „Programu korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030”

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy między innymi opracowanie i realizacja programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

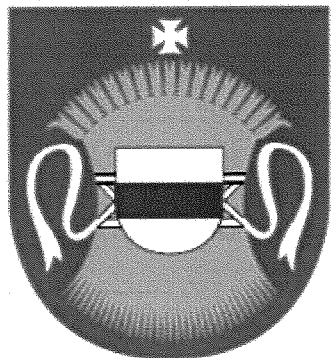
„Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030” zawiera opis kompleksowych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, przedstawia zasady postępowania zarówno wobec osób doznających przemocy, jak i osób stosujących przemoc.

Całokształt działań zaplanowanych w powołanym Programie wobec osób stosujących przemoc domową jest podporządkowany zasadzie ochrony oraz dobra doznających przemocy.

Celem programu jest zmniejszenie skali występowania zjawiska przemocy domowej w Powiecie Wyszankim poprzez pracę z osobami stosującymi przemoc domową w ramach działań korekcyjno-edukacyjnych.

z up. Dyrektora

mgr Jolanta Dyl-Maćkowska
Kierownik Zespołu
ds. rodzinnej pieczy zastępczej

POWIAT WYSZKOWSKI

**PROGRAM KOREKCYJNO-
EDUKACYJNY DLA OSÓB
STOSUJĄCYCH PRZEMOC
DOMOWĄ NA LATA
2024-2030**

*Niewątpliwie trudnym zadaniem
jest podjęcie się pracy na rzecz osób
dopuszczających się zachowań
przemocowych. Jako społeczeństwo
mamy tendencję do potępiania
oraz oceniania sprawców
przemocy.*

*Przemoc (...) niszczy nie tylko swoje
ofiary, ale także tych, którzy się jej
dopuszczają.
Tiziano Terzani, Listy przeciwko wojnie*

Spis treści

Wprowadzenie	2
I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU.....	5
II. CEL PROGRAMU.....	6
III. REALIZACJA PROGRAMU.....	6
1. Ogólne założenia Programu.....	6
2. Czas i forma realizacji Programu.....	9
3. Adresaci programu	9
4. Kwalifikacja i zasady uczestnictwa w programie	10
5. Sposób realizacji programu	12
IV. REALIZATORZY PROGRAMU.....	13
V. PARTNERZY PROGRAMU	15
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	15
VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	15
VIII. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU	17

Wprowadzenie

Pomimo dynamicznie zmieniającego się świata, tematyka szeroko pojętej przemocy nie traci na aktualności. To zjawisko społeczne, wszechobecne, wielowymiarowe, przybierające różne formy, występujące w różnych środowiskach, z różnym natężeniem. Dotyka osoby bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, status społeczny czy stan zdrowia. Przemoc może wystąpić w każdej relacji międzyludzkiej, w tym również relacji rodzinnej. Niestety nie przez wszystkich dom rodzinny postrzegany jest w kategoriach stereotypowej „bezpiecznej przystani”, lecz zagrożenia.

Dotychczas w Polsce podstawą budowania systemu wsparcia dla osób krzywdzonych i słabych w środowisku rodzinnym stanowiła *ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (z dnia 29 lipca 2005 r.). Aktualnie przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424) rozszerzają krąg osób doświadczających przemocy, tym samym stanowią swoistą odpowiedź na dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość. Wymowna, a zarazem bardzo symboliczna jest zmiana nazwy w/w ustawy z *przeciwdziałania przemocy w rodzinie* na *przeciwdziałanie przemocy domowej*. W stosunku do lat poprzednich, poza wspomnianą zmianą nazwy nastąpiły także zamiany w programie, które uwzględniały w planowanych działaniach przyczyny powstawania przemocy oraz rozszerzenia samego zakresu przemocy o płaszczyzny dotąd pomijane, bądź niedoszacowane. Ważną płaszczyzną są działania profilaktyczne, a także oddziaływania w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Ustawodawca w dość szczegółowy sposób nakłada na organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego konieczność podjęcia kompleksowych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej. Jedną z form przeciwdziałania przemocy domowej jest określenie zasad postępowania, zarówno względem osób doświadczających przemocy, jak i osób stosujących przemoc.

Realizacja Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową stanowi wąski, a zarazem bardzo istotny element oddziaływań całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, tym samym tworząc uzupełnienie innych form interwencji prawnych oraz administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc. Jedynie praca z całym, szeroko pojętym „systemem rodzinnym”, stwarza

możliwość niesienia skutecznej pomocy. Poza oczywistym skupieniem się na osobie doznającej przemocy domowej niezbędnym jest podjęcie działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domową. Programy korekcyjno-edukacyjne to jedna z form działań ukierunkowanych na zmianę społecznie nieakceptowanych zachowań osób stosujących przemoc.

Fundamentalnym założeniem Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, jest zastosowanie oddziaływań edukacyjnych, psychologicznych, a także socjalizacyjnych mających wymierny wpływ na trwałą zmianę dotychczas prezentowanych zachowań oraz postaw życiowych osób dopuszczających się zachowań przemocowych.

Niewątpliwie trudnym zadaniem jest podjęcie się pracy na rzecz osób dopuszczających się zachowań przemocowych. Jako społeczeństwo mamy tendencję do potępiania oraz oceniania osób dopuszczających się przemocy domowej. Podjęcie pracy na rzecz w/w osób wymaga nie tylko specjalistycznej wiedzy i umiejętności, ale również określonych predyspozycji oraz wewnętrznej gotowości do podjęcia się takiego działania.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej i Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej nakładają na powiaty zadania dotyczące opracowania oraz realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Mając na uwadze realizację tego obowiązku, został opracowany „Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Wyszowskim na lata 2024-2030”, zwany dalej Programem, którego celem jest ograniczenie zjawiska przemocy w powiecie.

Niniejszy Program jest skierowany do dorosłych mieszkańców Powiatu Wyszowskiego, dopuszczających się przemocy domowej oraz wykazujących wewnętrzną motywację do podjęcia pracy nad sobą. Całokształt działań zaplanowanych w Programie wobec osób stosujących przemoc domową jest podporządkowany zasadzie ochrony oraz dobra osób doznających przemocy. Wyjściowym założeniem Programu jest zmiana dotychczasowego zachowania osób stosujących przemoc, poprzez zwiększenie ich samoświadomości, zdolności do kontrolowania agresywnych zachowań, a finalnie do zaprzestania społecznie niepożądanych zachowań oraz trwałej zmiany dotychczasowej postawy życiowej.

Problematyka przemocy domowej oraz skala występowania tego zjawiska w Powiecie Wyszowskim została szczegółowo opisana oraz przeanalizowana w „Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030”.

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Najważniejszym aktem prawnym w Polsce wskazującym, że „instytucja rodziny” jest objęta szczególną ochroną oraz opieką, a jej dobro państwo powinno uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej, jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Kluczowa rola środowiska rodzinnego podkreślana jest również w innych aktach prawnych, które stanowią podstawę do opracowania niniejszego Programu, w tym:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. (Dz. U. z 2023., poz. 1163) w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
3. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. (Dz. U. z 2023., poz. 1163) w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się od udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzoru pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach;
4. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09.11.2023 r.;
5. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Wyszowskim na lata 2024-2030, przyjęty Uchwałą Nr LXXV/421/2024. Rady Powiatu w Wyszowie z dnia 27.03.2024 r.

II. CEL PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie skali występowania zjawiska przemocy domowej w Powiecie Wyszowskim poprzez pracę z osobami stosującymi przemoc domową w ramach działań korekcyjno-edukacyjnych w zakresie:

1. Zmiany przekonań odbiorców Programu korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej;
2. Powstrzymania osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
3. Rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
4. Zmniejszania przez uczestników Programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
5. Wzrostu świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
6. Poszerzenia katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
7. Kształtowania umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
8. Uznania przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
9. Uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

III. REALIZACJA PROGRAMU

1. Ogólne założenia Programu

Program stanowi integralny element części złożonego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne przyczyniają się do zmiany

postaw oraz zachowań osób stosujących przemoc domową, czego następstwem jest ograniczenie bądź powstrzymanie zachowań przemocowych, a także zwiększenie zdolności do samokontroli oraz poczucia odpowiedzialności za konsekwencje własnych czynów.

Zgodnie z wytycznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych fundament programu stanowią następujące założenia oparte na aktualnym stanie wiedzy:

- a) przemoc domowa ma uwarunkowania kulturowe, jest zakorzeniona we wzorach postępowania oraz powielana z „pokolenia na pokolenie”,
- b) stosowanie przemocy w żadnym wypadku nie może być usprawiedliwione stwierdzeniem, że „było następstwem prowokacji ze strony osoby doznającej przemocy”,
- c) przemoc to nic innego jak intencjonalne oraz szkodliwe w skutkach nadużywanie siły;
- d) zachowania przemocowe to każdorazowy wybór, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną oraz prawną.

Kluczowym jest określenie czynników, których zmiana będzie prowadzić do zmniejszenia ryzyka powrotu do zachowań przemocowych. Za istotne czynniki należy uznać:

- a) nieumiejętność kontroli zachowań oraz zaspokajania potrzeb w konstruktywny sposób,
- b) ograniczoną wiedzę na temat społecznie akceptowanych metod i sposobów radzenia sobie z narastającym napięciem oraz agresją,
- c) brak wiedzy w kontekście wielowymiarowości negatywnych skutków zachowań przemocowych tj. skutki społeczne, psychologiczne i prawne,
- d) rolę rodziny pochodzenia w dziedziczeniu wzorca zachowań przemocowych uwzględniającą błędne przekonania będące następstwem modelowania i powielania zachowań.

Praca nad zmianą potencjalnych czynników będzie opierać się na następujących działaniach:

- 1) kształtowaniu samokontroli oraz współżycia w rodzinie:
 - a) *edukacja w zakresie przekonań, które finalnie prowadziły do stosowania przemocy w efekcie wypracowanie zachowań prospołecznych,*

- b) przekazywanie informacji na temat ról w rodzinie,*
 - c) edukacja w zakresie roli rodziny i jej prawidłowego działania,*
 - d) mechanizmy agresywnych zachowań,*
- 2) kształtowaniu prawidłowych postaw rodzicielskich:
 - a) organizowanie różnych form doskonalenia, jak również umiejętności rodzicielskich i wychowawczych (analiza doświadczenia),*
 - b) praca nad relacjami z głównym nastawieniem na relacje z dzieckiem w zakresie dbałości o jego potrzeby oraz wspieranie rozwoju, wyrównywanie deficytów.*
- 3) przygotowaniu osoby dopuszczającej się przemocy domowej do przejęcia odpowiedzialności za dotychczasowe działania:
 - a) konsultacje indywidualne i/lub grupowe – diagnoza zgłaszanych problemów, omówienie rozwiązań stosowanych do tej pory (analiza doświadczenia) oraz konsekwencji z nich wynikających jakie poniosła rodzina oraz sam sprawca przemocy.*
- 4) edukowaniu na temat mechanizmów sprzyjających powstawianiu przemocy domowej:
 - a) prowadzenie działań edukacyjnych na temat mechanizmu powstawania przemocy domowej,*
 - b) udostępnianie materiałów edukacyjnych na temat przemocy domowej,*
 - c) uzupełnianie oddziaływań edukacyjnych działaniami systemowymi,*
- 5) nauce efektywnego komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez dopuszczania się zachowań przemocowych:
 - a) prowadzenie warsztatów z komunikowania, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności rozmawiania o przeżywanych odczuciach i emocjach oraz zajęć z zakresu konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów,*
 - b) organizowanie różnych form doskonalenia umiejętności pomocowych w sytuacjach silnego stresu,*
 - c) zdolność do rozpoznawania i konstruktywnego wyrażania uczuć w relacjach,*
- 6) informowaniu o możliwości podejmowania działań terapeutycznych:
 - a) prowadzenie konsultacji indywidualnych lub rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych oraz informacji teleadresowych o podmiotach pomocy, prowadzenie poradnictwa zapobiegającego przemocy domowej.*

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową nie stanowi osobistej psychoterapii. Jego rolą jest korygowanie społecznie niepożądanych oraz szkodliwych zachowań i postaw.

2. Czas i forma realizacji Programu

Program korekcyjno-edukacyjny realizowany będzie w latach 2024-2030. Zakłada się, iż w każdym roku prowadzenia Programu zostanie przeprowadzona przynajmniej jedna edycja. Dopuszcza się zrealizowanie w ciągu danego roku kalendarzowego kolejnej edycji Programu przy założeniu zgłoszenia się określonej liczby osób chętnych, a także niezbędnych środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 (Dz. U. z 2023 r., poz. 1163) w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizowane w/w Programu z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającym porozumiewanie się na odległość.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową może być prowadzony zarówno w formie spotkań indywidualnych jak i grupowych.

3. Adresaci programu

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, bezpośrednimi adresatami Programu są dorośli mieszkańcy Powiatu Wyszowskiego stosujący przemoc domową (tj. fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, zaniedbanie, cyberprzemoc) wobec:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwa oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osoby pozostającej w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- e) osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osoby wspólnie zamieszkującej i gospodarującej oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego.

4. Kwalifikacja i zasady uczestnictwa w programie

Program skierowany jest do osób stosujących przemoc, które wykazują motywację do podjęcia działań naprawczych tj. deklarują gotowość do zmiany dotychczas prezentowanej postawy życiowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, osobami uprawnionymi do uczestnictwa w Programie dla osób stosujących przemoc domową są osoby skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny.

W programie mogą uczestniczyć:

- 1) osoby zobowiązane na drodze sądowej do uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym;
- 2) osoby dopuszczające się zachowań przemocowych w środowisku domowym, które zakończyły program psychoterapii uzależnień (tj. np. uczestniczyły w terapii uzależnień od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych);
- 3) osoby skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny do uczestnictwa w Programie.

Kwalifikacja do grupy uczestników zostanie przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkowie na podstawie listy osób przekazanej przez Zespoły Interdyscyplinarne.

Osoba stosująca przemoc domową po skierowaniu przez Zespół Interdyscyplinarny ma obowiązek:

- a) zgłosić się do uczestnictwa w Programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową,
- b) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o uczestnictwie w programie w terminach określonych w przepisach Ustawy,
- c) ukończyć w/w Program w terminach określonych przez podmiot odpowiedzialny za realizujące programu,
- d) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

Wzory powyższych zaświadczeń określone są rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023) w sprawie zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1164). Każda osoba uczestnicząca w Programie otrzyma pisemne pouczenie o możliwości złożenia zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c Ustawy z dnia 20 maja 1971r. – kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r., poz. 2119).

Do Programu nie przyjmuje się osób uzależnionych od alkoholu lub środków psychoaktywnych, które nie odbyły podstawowego etapu leczenia.

Diagnozy wstępnej dokonuje osoba prowadząca Program, celem uzyskania oraz opracowania informacji o funkcjonowaniu każdego z uczestników i jego sytuacji życiowej oraz o specyfice przemocy, której się dopuścił. Rozpoznanie indywidualnej sytuacji będzie przeprowadzone w formie wystandaryzowanego wywiadu.

Informacje uzyskane od uczestników, dotyczące ich życia osobistego objęte będą zasadą poufności, z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.

Rzetelna diagnoza źródła przemocy oraz dotychczasowego stanu funkcjonowania osób zgłoszonych do Programu stanowi fundament działań korekcyjno-edukacyjnych.

Każdy z potencjalnych uczestników przed przystąpieniem do Programu w formie pisemnej zostanie zapoznany z celem oraz przebiegiem Programu.

Formalne uczestnictwo w Programie rozpocznie się z chwilą podpisania kontraktu przez osobę stosującą przemoc domową. Kontrakt zostanie sporządzony w 2 egzemplarzach (po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron). Uczestnik Programu podpisujący kontrakt zobowiązuje się do przestrzegania zasad w nim zawartych w tym między innymi do:

- a) systematycznej obecności oraz aktywnego uczestnictwa w spotkaniach,

- b) utrzymywania abstynencji od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- c) bezpiecznego oraz zgodnego z normami współżycia społecznego zachowania w trakcie zajęć,
- d) powstrzymywania się od przemocowych zachowań wobec członków rodziny oraz innych osób,
- e) uznania osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy w rodzinie,
- f) udzielenia danych kontaktowych osoby pokrzywdzonej, rodziny oraz zgody na nawiązanie z nimi kontaktu,
- g) zgody na monitoring jego zachowań po zakończeniu uczestnictwa w programie, poprzez kontaktowanie się realizatora z instytucjami posiadającymi wiedzę na temat funkcjonowania uczestnika w środowisku z racji pełnienia właściwych dla siebie funkcji do celów związanych z przeprowadzeniem monitoringu.

Warunkiem uczestnictwa w Programie jest zgoda na przestrzeganie kontraktu. Kontrakt musi zawierać wyżej wymienione wytyczne.

5. Sposób realizacji programu

- 1) czas realizacji Programu - od 2024 r. do 2030 r.;
- 2) zakłada się, iż w każdym roku prowadzenia Programu zostanie zrealizowana przynajmniej jedna pełna edycja. Dopuszcza się zrealizowanie w ciągu danego roku kalendarzowego więcej niż jednej edycji Programu, przy założeniu posiadania wymaganej ilości osób stosujących przemoc domową, skierowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne, a także niezbędnych środków finansowych przeznaczonych na ten cel;
- 3) miejsce realizacji Programu: miejsce wskazane przez realizatora na terenie Powiatu Wyszowskiego;
- 4) uczestnictwo w Programie jest bezpłatne;
- 5) Program będzie odbywał się w formie zajęć indywidualnych i grupowych;
- 6) jedna edycja Programu uwzględniająca zajęcia indywidualne i grupowe będzie obejmowała 60 godzin;
- 7) zajęcia grupowe prowadzone w ramach Programu korekcyjno-edukacyjnego odbywać się będą w grupie maksymalnie 10 osób;

- 8) po ukończeniu każdej edycji Programu uczestnik z frekwencją na poziomie minimum 70% zajęć, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu Programu korekcyjno-edukacyjnego. W przypadku frekwencji w Programie na poziomie minimum 50% zajęć, uczestnik może uzyskać jedynie zaświadczenie o udziale w Programie.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkowie, które odpowiada za:

- a) nadzór nad realizacją Programu,
- b) rekrutację uczestników,
- c) obsługę finansową,
- d) monitoring Programu.

W celu realizacji Programu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkowie zatrudni na podstawie umowy zlecenia osobę lub osoby prowadzące program korekcyjno-edukacyjny, bądź zleci realizację zadania. Szczegółowe kwalifikacje zawodowe osób prowadzących Program określone są w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. (Dz. U. z 2023., poz. 1163) w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Program może być prowadzony przez osoby, które:

- 1. posiadają wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
- 2. posiadają tytuł zawodowy magistra na kierunku:
 - a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, lub
 - b) innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub

3. będącymi terapeutami lub psychoterapeutami;
4. posiadają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
5. posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

Do zakresu osób odpowiedzialnych za prowadzenie Programu należy:

1. sporządzenie szczegółowego harmonogramu zajęć wraz z programem oddziaływań psychologicznych, socjalizacyjnych, ukierunkowanych na zmianę zachowań oraz postaw osób stosujących dopuszczających się przemocy domowej, który zwiększy zdolności uczestników do samokontroli agresywnych zachowań, konstruktywnego życia w rodzinie oraz zmniejszenia ryzyka występowania zachowań przemocowych; sporządzenie analiz przed rozpoczęciem programu (-pre), oraz po jego zakończeniu (-post)
2. systematyczne prowadzenie dokumentacji z zajęć, z uwzględnieniem listy obecności;
3. przygotowanie oraz podpisanie z uczestnikami kontraktu umożliwiającego przystąpienie do Programu;
4. współpracy z instytucjami lub osobami, (sądy, prokuratura, OPS, GOPS, zespoły interdyscyplinarne, kuratorzy, policja, terapeuci i in.) które ze względu na charakter pracy mają styczność z osobami dopuszczającymi się zachowań przemocowych w środowisku domowym; informowanie przedstawicieli w/w instytucji o przystąpieniu uczestnika do Programu; każdej sytuacji uchylenia się od udziału w Programie, zakończenia uczestnictwa w programie;
5. dokonanie oceny końcowej uczestników Programu;
6. wraz z zakończeniem danej edycji programu sporządzenie sprawozdania i ewaluacji.

V. PARTNERZY PROGRAMU

Powiatowe Centrum Pomoc Rodzinie w Wyszku celem osiągnięcia założeń Programu współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami, które ze względu na charakter pracy mają styczność z osobami dopuszczającymi się zachowań przemocowych w środowisku domowym tj.:

- a) Sądy, kuratorzy,
- b) Prokuratura, prokuratorzy,
- c) Policja,
- d) Ośrodek Pomocy Społecznej/ Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
- e) Gminne komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- f) Zespoły interdyscyplinarne,
- g) Organizacje pozarządowe,
- h) Terapeuci,
- i) Rodziny, osoby bliskie uczestników Programu.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie oraz realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Środki na realizację oraz obsługę Programu zapewnione będą ze środków budżetu państwa lub ze środków własnych powiatu.

Dopuszcza się możliwość modyfikacji planowanych działań z uwzględnieniem terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring prowadzi się poprzez wypełnienie przez uczestników Programu (przygotowanej przez realizatora programu) ankiety, ukierunkowanej na uzyskanie niezbędnych informacji celem przeprowadzenia przedmiotowych analiz przed rozpoczęciem programu (-pre) oraz po jego zakończeniu (-post). Monitorowanie niniejszego Programu

odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonanych zadań. Sprawozdanie będzie miało formę opisową.

Celem monitorowania i ewaluacji jest oszacowanie stopnia realizacji celu głównego. Wyniki okresowej ewaluacji służą ewentualnej modyfikacji dokumentów programowych, a zgromadzone za jej sprawą dane powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu na następny okres. Monitorowanie będzie procesem ciągłym.

Program jest dokumentem otwartym, może podlegać okresowym weryfikacjom oraz niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się sytuacją społeczną i ekonomiczną oraz potrzebami powiatu.

Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową powinno zawierać wskaźniki ujęte w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 tj.:

- a) liczbę podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,
- b) liczbę osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wniosowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- c) liczbę osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- d) liczbę osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- e) liczbę osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,
- f) liczbę osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- g) liczbę osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- h) liczbę osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VIII. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Programu wiąże się z czasową realizacją zaplanowanych działań dedykowanych określonej grupie docelowej.

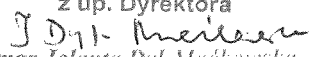
Zrealizowanie Programu wymaga jednoczesnego zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich oraz finansowych. Zatem realizacja Programu wymaga jednoczesnego skoordynowania w/w czynników i tak np. niska wysokość pozyskanych środków finansowych może przełożyć się jakoś realizowanego Programu co z kolei może przełożyć się małe zainteresowanie ze strony grupy docelowej do której dedykowany jest program. Kolejnym zagrożeniem może być niemożność pozyskania osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Przeszkody w realizacji Programu mogą wynikać zarówno z czynników zewnętrznych, jak i jednostkowych. Wśród czynników zewnętrznych należy zwrócić uwagę na:

- a) niewielką liczbę miejsc prowadzących oddziaływania w stosunku do sprawców przemocy,
- b) niedostateczną edukację w kierunku przeciwdziałania przemocy domowej,
- c) niską świadomość społeczną w zakresie oddziaływań na rzecz przeciwdziałania przemocy.

W przypadku oddziaływań już trwających realizatorzy mogą podjąć indywidualne decyzje dotyczące kontynuowania pracy w trybie zdalnym. Uwarunkowania te powinny być zgodne z zaleceniami prawa krajowego oraz zgodne z wymogami zachowania bezpieczeństwa. W zakresie czynników jednostkowych należy zwrócić uwagę na następujące elementy:

- a) uwarunkowania osobowościowe uczestników (opór przed podjęciem działań zmierzających do niwelowania zachowań agresywnych, strach przed konsekwencjami),
- b) brak lub niska motywacja do zmiany,
- c) brak możliwości uczestniczenia w oddziaływaniach (tryb pracy),
- d) brak wiedzy na temat dostępnych oddziaływań.

z up. Dyrektora

mgr Jolanta Dyl-Mańkowska
Kierownik Zespołu
ds. rodzinnej pieczy zastępczej